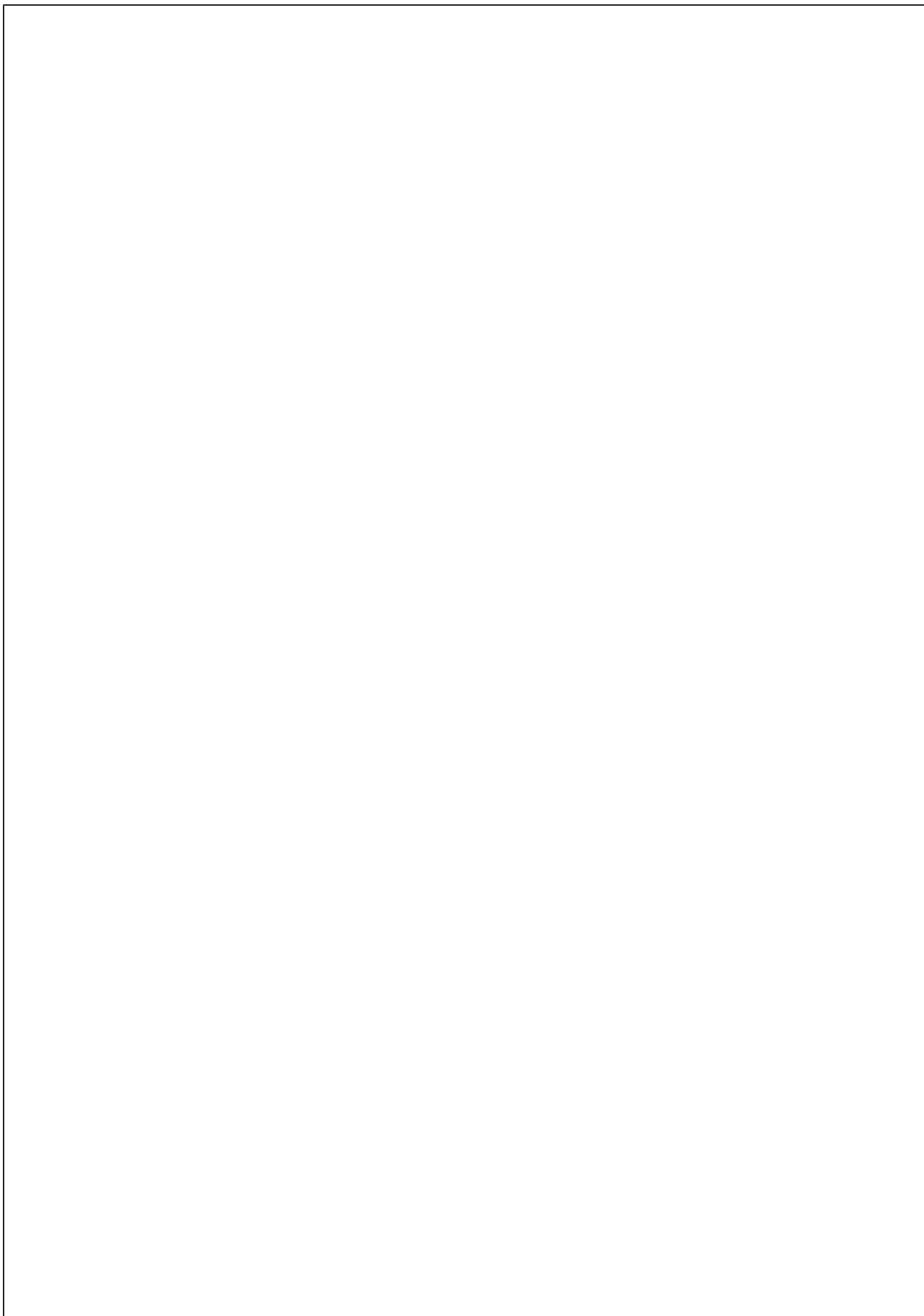

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/235636,Oddalismy-hold-Romanowi-Dmowskiemu.html>
26.02.2026, 19:06

[Następny](#)

[Powrót](#)

Oddaliśmy hołd Romanowi Dmowskiemu

2 stycznia 2026 roku w Drozdowie na Podlasiu odbyły się uroczystości upamiętniające Romana Dmowskiego – przywódcy obozu narodowego, głównego ideologa polskiego nacjonalizmu. W wydarzeniu wziął udział dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

02.01.2026

[Roman Dmowski](#)

Uroczystości upamiętniające Romana Dmowskiego rozpoczęła Msza Święta w jego intencji, sprawowana w kościele parafialnym pw. św. Jakuba Apostoła w Drozdowie.

Po liturgii uczestników obchodów powitał gospodarz wydarzenia, starosta łomżyński Lech Szabłowski, a delegacje złożyły kwiaty pod tablicą poświęconą Romanowi Dmowskiemu, oddając hołd jednemu z twórców polskiej myśli niepodległościowej.

W trakcie uroczystości głos zabrał doradca Prezydenta RP Jan Józef Kasprzyk, który odczytał list od Prezydenta Karola Nawrockiego skierowany do uczestników wydarzenia.

- Roman Dmowski pozostawił nam ponadczasowe dziedzictwo realizmu politycznego. Wychodził z założenia, że Polacy – jak wszystkie inne nacje – w sposób naturalny powinni stawiać na pierwszym miejscu swój własny interes narodowy – zaznaczył Prezydent RP.

Następnie do zebranych przemówił zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski:

- Państwa nie buduje się jednym pokoleniem dla jednego pokolenia. To jest istota myśli Romana Dmowskiego. Stworzony przez niego i najbliższych współpracowników ruch narodowy był na wskroś nowoczesny. Głosił, że tylko rozwój cywilizacyjny i kulturowy narodu może doprowadzić do odbudowy państwa polskiego.

Kolejnym punktem uroczystości było otwarcie wystawy „Pamiętki związane z Romanem Dmowskim ze zbiorów Muzeum Tradycji Ruchu Narodowego w Jelczu-Laskowicach”. Wydarzeniu towarzyszył wykład Mateusza Kotasa, dyrektora Muzeum Tradycji Ruchu Narodowego w Jelczu-Laskowicach.

Instytut Pamięci Narodowej reprezentowali również dyrektor Biura Prezesa dr Marek Jedynak oraz dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku dr hab. Krzysztof Sychowicz.

Organizatorami wydarzenia byli Powiat Łomżyński i Związek Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych – Okręg Łomża.

Na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski oraz doradca Prezydenta RP Jan Józef Kasprzyk złożyli wieńce i zapalili znicze na grobie Romana Dmowskiego.

Roman Dmowski (1864-1939)

2 stycznia 1939 roku w Drozdowie pod Łomżą zmarł po długiej chorobie Roman Dmowski – przywódca obozu narodowego, główny ideolog polskiego nacjonalizmu, współtwórca niepodległej Polski.

Roman Dmowski był politykiem, którego zasługi dla kraju trudno przecenić, pozostaje jednak do dziś bardzo mało znany. Niewiele też osób zna i rozumie jego geopolityczne koncepcje Polski wciśniętej między Niemcy i Rosję – jego koncepcja wyjścia z tej żelaznej obręczy wrogów, uchroniła nasz kraj przed katastrofą w roku 1905, a także 1914 i doprowadziła ostatecznie do pozycji państwa wychodzącego jako zwycięzca z I wojny Światowej.

Drugą trudną do przecenienia zasługą Dmowskiego był jego udział w Konferencji Pokojowej w Paryżu, gdzie wykazał się ogromnymi zdolnościami dyplomatycznymi i mimo oporu niektórych krajów Ententy, zdołał przeforsować korzystny dla naszego kraju przebieg granicy zachodniej. Stało się tak także mimo prób utrudniania mu tych działań oraz podważaniu jego pozycji przez zwolenników jego głównego rywala, Józefa Piłsudskiego, stojącego wówczas na czele odradzającej się Polski jako Tymczasowy Naczelnik Państwa. Nie udało się co prawda zrealizować głównego celu polityki Dmowskiego, czyli odzyskania dla Polski Gdańska, ale wobec sprzeciwu polityki brytyjskiej było to w tamtych warunkach po prostu niemożliwe.

Były to dwie główne zasługi Dmowskiego, choć nie jedyne. Był on bowiem jednym z czołowych polskich intelektualistów doby przełomu wieków XIX i XX oraz politycznym myślicielem, który w dużym stopniu ukształtował współczesne rozumienie polskości. Jego krótkie „Jestem Polakiem – więc mam obowiązki polskie: są one tym większe i tym silniej się do nich poczuwam, im wyższy przedstawiam typ człowieka”. To najkrótsza definicja w polskiej literaturze, tego czym ta polskość. Nie jest to bowiem dziedzictwo pochodzenia, krwi, ziemi czy rasy (jak było to przyjęte w tradycji i prawie niemieckim), nie etykietką obywatelstwa, stanowiącą jedynie biurokratyczną formalność (jak ma to miejsce do dziś we Francji). Ale jest to więź duchowa między ludźmi oraz dobrowolnie przyjęty przez każdego z nich obowiązek pracy na rzecz Ojczyzny i wspólnoty narodowej, który tak rozumiany warunkował dopiero przywilej bycia uznanym za Polaka. Wszystko to powodowało, że nacjonalizm polski, którego wyrazicielem był jego obóz polityczny, nie miał nigdy wymiaru szowinistycznego ani rasistowskiego, jak miało to miejsce w innych krajach Europy, a zwłaszcza Niemczech czy Rosji.

Wojciech Muszyński

Polecamy:

- [Artykuły o Romanie Dmowskim na portalu przystanekhistoria.pl](#)
- [Śmierć Dmowskiego - koniec epoki. Prof. Jan Żaryn dla „Historia toczy się dziś”](#)
- [Wystawa IPN: Roman Dmowski](#)
- [Publikacja: Architekt wielkiej Polski. Roman Dmowski 1864-1939](#)
- [Rozmowa: „Portrety”, odcinek 20: „Roman Dmowski”](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa

Roman Dmowski

Rocznica